

ORGANISATIE

Inhoud

<i>Situering</i>	3
<i>Missie</i>	4
<i>Doelgroep</i>	5
<i>Mensvisie</i>	6
<i>Organisatiemodel</i>	11
<i>Walk the talk</i>	13
<i>Kernproducten</i>	16

Organisatie

Situering

In deze katern schetsen we de missie en visie van LUS vzw. Met vallen en opstaan ontwikkelde LUS vzw een bijbehorend organisatiemodel als middel om haar doel te bereiken.

Tot slot schetsen we de kernproducten die de organisatie in de loop der jaren ontwikkelde, om haar missie te realiseren.

Missie

LUS vzw ziet het als haar missie verbondenheid tussen mensen te stimuleren.

De uitbouw van een goed leven is doorgaans geen eenzaam avontuur. Het is slim om op persoonlijke verbindingen in te zetten, want samen sta je sterker, vind je vlugger oplossingen én de aanwezigheid van (betekenisvolle) anderen heeft een positief effect op je kwaliteit van leven.

Door in te zetten op verbindingen wil LUS vzw als vrijwilligersorganisatie bijdragen aan de uitbouw van een waardige samenleving die niemand uitsluit. Een samenleving waar mensen zich betrokken voelen op elkaar, en werk maken van onderlinge samenhang en verbondenheid wat een winst oplevert voor alle betrokkenen.

LUS vzw onderscheidt zich in haar missie in doelgroep, in visie en in de manier waarop wordt gewerkt.

Doelgroep

De doelgroep van LUS vzw zijn mensen zoals u en ik, met wensen, vragen en noden.

Deze mensen richten zich tot LUS in een kwetsbare of beslissende fase in hun leven op zoek naar steun, een plan, een klankbord.

Door rond deze mensen een kring te vormen van familie, vrienden, kennissen en burens die bewust betrokken en verbonden willen zijn, probeert LUS de centrale persoon te versterken waarvoor veranderingen mogelijk worden.

Tegelijk richt LUS vzw zich naar mensen die gemis, tekort of verlies aan verbondenheid bij anderen zien en voelen en hierin verandering willen brengen door een vrijwillig engagement op te nemen.

Visie

Achterliggende mensvisie

LUS vzw vertrekt vanuit volgende mensvisie¹

Iedereen heeft recht op een goed leven.

Elk mensenleven begint in de samenleving. En met ieder mens wordt ook ieder mens bedoeld. Niemand is te moeilijk, te oud, te arm of te zorgbehoevend om hiervoor in aanmerking te komen.

Ieder mens heeft andere mensen nodig.

Lijfelijke aanwezigheid is hierbij essentieel maar niet voldoende. De samenleving is niet alleen een 'plek' maar een netwerk van contacten, relaties, verbindingen en gemeenschappen.

Ieder mens heeft ondersteuning nodig.

De een meer dan de ander. Niemand is geheel onafhankelijk en dat is ook niet ons doel. We streven naar wederzijdse afhankelijkheid.

---

¹ Gebaseerd op een tekst van Marsha Forrest en Jack Pearpoint

Ieder mens heeft een eigen stem.

Als iemand niet kan praten, of dit niet doet op een gangbare wijze, wil dit niet zeggen dat hij niets kenbaar te maken heeft.

Ieder mens heeft iets bij te dragen.

Ieder mens heeft specifieke talenten en heeft iets unieks bij te dragen. Aan ons om dit te ontdekken, onderkennen, te stimuleren en te waarderen.

We zijn samen sterker.

Het verwelkomen van verscheidenheid en diversiteit biedt kansen op samen leven en dat maakt mensen sterker.

Visie met betrekking tot LUS vzw als vrijwilligersorganisatie

In deze mensvisie ligt de oorsprong van LUS als vrijwilligersorganisatie, een organisatie voor en door burgers verbonden in kwetsbaarheid, gelovend in de kracht van het gewone en de winst die dat oplevert.

Verbondenheid in kwetsbaarheid.

We zijn als mens allemaal gelijk en hebben allemaal op sommige momenten in ons leven ondersteuning nodig. Kortom, we zitten allemaal in hetzelfde schuitje. Hierom, én omdat een mens van nature verbonden is met de andere, groeit solidariteit en zorgend burgerschap.

LUS vzw gelooft in een voor-elkaar-zorgend-burgerschap en zet hier sterk op in. Dit is alleen mogelijk vanuit vrije keuze en gelijkwaardigheid.

De kracht van het gewone.

LUS vzw wil met haar activiteiten een aanvulling en meerwaarde bieden naast datgene dat vanuit het professionele zorgcircuit wordt aangeboden.

Dit doet zij door radicaal voor het burgerperspectief te kiezen en iedereen te zien als burgers met kansen, wensen, capaciteiten.

Deze keuze heeft als logisch gevolg dat de acties gebeuren door burgers. Zij houden de vinger aan de pols binnen de eigen organisatie en helpen enkele valkuilen te vermijden zoals het praten over mensen op teamvergaderingen, het bijhouden van uitgebreide dossiers, het categoriseren, enz.

Die kracht van het gewone gaat uiteindelijk over ‘anders kijken’, een blik op kwaliteit van bestaan, een leven in de samenleving, met behoud van de regie over het eigen leven.

De winst is groter.

Tenslotte is de winst die vrijwilligers behalen beduidend groter. Het engagement van een LUS-vrijwilliger voor

iemand, raakt aan wat Brené Brown² omschrijft als de essentie van ons bestaan. Iets wat geen enkele betaalde goed opgeleide professional kan.

Brown stelt dat één van de belangrijkste oorzaken van het gemis aan verbondenheid ligt in het gevoel van mensen dat ze het niet waard zijn, dat ze niet goed genoeg zijn, dat hun problemen niet zwaar genoeg wegen om anderen mee lastig te vallen, dat ze te arm, te ziek, te oud of te betekenisloos zijn.

Dat gebrek aan geloof dat ze het waard zijn om verbonden te zijn met anderen, is iets wat geen enkele betaalde kracht kan ontcrachten. Professionelen bevestigen dat gevoel alleen maar: ze worden namelijk betaald om met hen in verbinding te komen.

Hierin ligt volgens LUS de fundamentele bijdrage en kracht van vrijwillige betrokkenheid: het aanbieden van tijd, aandacht, zorg en betrokkenheid vanuit een vrijwillig engagement, soms zelfs voor jaren. Vrijwilligers zijn het levende bewijs dat de mensen die bij LUS aankloppen wel de moeite waard zijn, dat ze recht hebben op verbondenheid met anderen, en dat dit hen krachtiger kan maken.

Dit is de unique selling position van LUS vzw als vrijwilligersorganisatie.

---

² Brown, Brené. De moed van imperfectie. 2013. Lev.

Els die als vriendin betrokken is in de groep van Rudy en Ingrid, zegt:

“Het doet deugd te weten dat ge mensen helpt. Niet persé met grote daden, maar ook gewoon door aanwezigheid, luisteren, communiceren en contact maken. Ge moet daarvoor niet altijd hemel en aarde verzetten, maar gewoon door er te zijn, is het al ok”.

En Annemie, LUS-vrijwilliger bij Karen, verwoordt het als volgt:

“Ge doet iets voor iemand en ge krijgt daar iets voor terug. Er komen veel emoties bij en vriendschap. Dat is het eigenlijk. Ik kan alleen maar zeggen dat het ook een verrijking is in mijn leven.”

Organisatiemodel

LUS vzw als organisatie is een lerend en levend gegeven dat groeit en evolueert.

In literatuur over organisatiemanagement³ ontdekten we een naam voor organisaties zoals LUS vzw, d.w.z. organisaties die sterk gericht zijn op de context waarin ze opereren, vaak heel flexibel moeten en kunnen inspelen op veranderingen, sterk gedreven en gestuurd worden door een missie en visie én die met bezoldigde en onbezoldigde medewerkers werken.

Deze organisaties worden TEAL-organisaties genoemd, verwijzend naar een specifieke blauwe kleur, de kleur die net het blauw van het LUS-logo blijkt te zijn.

TEAL-organisaties zijn lerende gemeenschappen. Bij elke knoop, bij elk probleem gaan ze op zoek naar oplossingen die aansluiten bij hun paradigma. Het zijn lerende gemeenschappen van mensen die vanuit een betrokkenheid bij een gezamenlijk onderwerp en de behoefte aan verandering handelen, daarvan leren en vervolgens het handelen daarop afstemmen. Dat is waar

---

³Reinventing organizations. A guide to creating organizations inspired by the next stage of human consciousness (2014). Frederic Laloux. Nelson Parker. 359 blz.

LUS vzw als organisatie voor wil staan: gedreven vanuit een visie, samen zoekend, lerend en groeiend.

Een organisatie voor en door burgers.

Zoals reeds aangegeven is LUS vzw een organisatie van en voor burgers, die enkel resultaten boekt dankzij hun inzet en betrokkenheid.

- Burgers die actief deelnemen aan een LUS-groep vanuit een familieband, een band als buur, vriend(in), kennis,... (ondertussen meer dan 650 gespreid over heel Vlaanderen).
- Burgers die als vrijwillig kennismaker eerste, verkennende gesprekken voeren.
- Burgers die als vrijwillig compagnon de route een LUS-groep ondersteunen.
- Burgers die helpen bij telefoonpermanentie, administratie, het plannen en organiseren van studiedagen en evenementen.
- Burgers die mee nadenken over bepaalde thema's, over de organisatiestructuur, de uitbouw van LUS vzw als vrijwilligersorganisatie, burgers als lid van de Raad van Bestuur of de Algemene vergadering.

Walk the talk

Zelfs al is het voor LUS als organisatie glashelder dat vrijwilligers de essentie vormen van de organisatie dan nog blijft het een uitdaging om consequent deze visie en uitgangspunten in de praktijk te vertalen. Het blijft moeilijk 'to walk the talk'.

Toen de organisatie in 2013 de fase van de tijdelijke projectsubsidies oversteeg, werd werk gemaakt van een degelijk vrijwilligersbeleid. We verdiepten ons in de materie van vrijwilligerswerk en burgerbewegingen, en trokken binnen de gehele organisatie een denkproces op gang dat tot op vandaag voortgang vindt. De beslissingen die hieruit voortvloeiden maken de kern uit van het organisatiemodel van LUS vzw.

De primaire processen zijn in handen van vrijwilligers.

LUS vzw wil een organisatie zijn waar vrijwilligers verantwoordelijk zijn voor de primaire processen⁴.

Om dit mogelijk te maken zal een LUS-team met betaalde krachten vrijwilligers werven, opleiden, ondersteunen en opvolgen.

Wanneer we naar de cijfers kijken van het aantal processen dat door vrijwilligers gedragen wordt, gebiedt de eerlijkheid ons te zeggen dat we hier niet voor 100% in slagen ... 'nog niet' of eerder 'niet meer'

Zoals je kan lezen in de katern over de historiek van LUS vzw, ontstond de organisatie uit het idealisme van een aantal gewone burgers. De eerste jaren werden bijna spontaan vrijwilligers gevonden in familie- en vriendenkringen. Maar na een tijd droogde die bron uit. Er kwamen steeds meer aanmeldingen met een steeds grotere complexiteit. Beroepskrachten gingen meer en meer zelf processen opstarten en bleven deze opvolgen. Het doel om een vrijwilliger te vinden als 'co-piloot' bleef wel overeind, alleen verschoof dit doel bijna automatisch naar 'de langere termijn'.

---

⁴ Met primaire processen bedoelen we alles wat te maken heeft met de corebusiness van LUS vzw: kennismakingsgesprekken voeren, LUS-groepen ondersteunen, bekendmaking e.d.

Sinds enkele jaren wordt hard gewerkt om de balans terug te doen keren. LUS wil in 80% van de groepen na maximum zes maanden een vrijwillige compagnon de route hebben die de eindverantwoordelijkheid in handen heeft. Waar nodig zal het LUS-team deze groepen en vrijwilligers ondersteunen vanop afstand.

Het (vrijwilligers)beleid is in handen van vrijwilligers.

Maar LUS wil verder gaan. Via de Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering en de stuurgroep Vrijwilligersbeleid komt ook de manier waarop de organisatie zich ontwikkeld in handen van vrijwilligers. Zij maken de keuzes op beleidsmatig vlak, bepalen de manier waarop vrijwilligers ondersteund worden,...⁵

Het LUS-team als back-office

Het LUS-team, dat op dit moment bestaat uit zeven mensen (of zes fulltime equivalenten) heeft in dit alles een ondersteunende, faciliterende, wervende en vormende rol. Zij zijn de back-up voor de vrijwilligers die als kennismakers of compagnons de route aan de slag zijn.

---

⁵ De samenstelling van de Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering en de stuurgroep Vrijwilligersbeleid is terug te vinden op de website www.lusvzw.be

Iedereen uit het LUS-team volgt meerdere LUS-groepen op, en is contactpersoon voor meerdere vrijwilligers. Op die manier blijft er een constante en continue uitwisseling van ervaringen en expertise.

Met betrekking tot de opdracht van LUS vzw op mesoniveau (zie verder) worden tot op dit moment maar sporadisch LUS-vrijwilligers betrokken. Of we hier in de toekomst meer op gaan inzetten zal onder andere afhangen van de opdrachten die we hierrond vanuit het beleid krijgen.

Kernproducten

LUS vzw is actief op meerdere vlakken:

- LUS vzw werkt met en voor het individu (micro)
- LUS vzw werkt met en voor organisaties en diensten uit de brede welzijnssector (meso), door samen projecten aan te pakken, te werken aan sensibilisering en vorming met betrekking tot netwerkversterking en netwerkontwikkeling.
- En tenslotte werkt LUS vzw ook met en voor de samenleving (macro), door aandacht te geven aan preventie en bewustwording, door burgers als vrijwilligers te rekruteren.

Kernproducten op individueel niveau

LUS-groepen

Een LUS-groep bestaat uit een aantal mensen die op regelmatige basis samenkomen met een centrale persoon. Dit gebeurt meestal bij die persoon thuis, rond de eettafel. Tijdens deze samenkomsten gaan mensen op een gelijkwaardige manier met elkaar in gesprek. Er wordt naar elkaar geluisterd, samen nagedacht en gezocht. Er worden plannen gemaakt, vertrekkend vanuit aanwezige krachten of waar eenieder goed in is. Even goed wordt er gevierd wat goed gaat.

Deze LUS-groepen zijn de corebusiness van LUS. Sinds de oprichting meer dan 10 jaar geleden werden in Vlaanderen vele honderden LUS-groepen gevormd. Sommige groepen bleven meerdere jaren actief, voor anderen was een tijdelijk groep voldoende om het leven terug op de rails te zetten.

Begin 2018 stond de teller van de actieve LUS-groepen die nog minstens één keer per jaar samenkomen op 132. Daarnaast zijn er steeds een veertigtal nieuwe groepen in opstart.

LINK-groepen

Naast de gekende LUS-groepen zijn er ook enkele LINK-groepen actief. Een LINK-groep bestaat uit een aantal mensen, meestal uit eenzelfde buurt, met eenzelfde nood aan of wens naar meer contact en uitwisseling. In een LINK-groep krijgen mensen de kans in een veilige

omgeving op hun tempo (terug) te ervaren wat het is om samen dingen te doen, over interesses te praten, in verbinding te komen met anderen. Op die manier wordt een LINK-groep een springplank naar eigen wensen en dromen, naar activiteiten en het aanwezig zijn in de samenleving en naar groepen of gemeenschappen in de buurt.

In het verleden waren er LINK-groepen in Gent en Antwerpen. Op dit moment zijn er twee groepen actief in Dilbeek en één in Heestert.

LUS vzw zal in 2018 de werking van deze groepen grondig evalueren met alle betrokkenen. Op basis van deze evaluatie zal LUS beslissen of LINK-groepen een vast kernproduct van de organisatie worden. Samenwerking met andere partners behoort zeker tot de mogelijkheden.

Het zoeken en ondersteunen van verbindingsfiguren

Naast de LUS- en de LINK-groepen blijft de organisatie experimenteren met andere vormen van verbinding. Deze experimenten vertrekken doorgaans vanuit een realiteit die zichtbaar wordt tijdens de kennismakingsgesprekken.

Soms blijkt uit de kennismaking dat er letterlijk bijna niemand betrokken is bij het leven van de centrale persoon. Het vormen van een LUS-groep, zelfs met twee mensen, lijkt dan al een brug te ver. We blijven zoeken naar de rol die LUS in deze situaties kan opnemen. Doorverwijzen naar een buddywerking kan een oplossing

zijn. Een alternatief is het betrekken van een verbindingsfiguur uit de buurt. Deze kan de centrale persoon verbinden met andere mensen of verenigingen uit de buurt. Deze meer ‘community based’ manier van werken zal in de toekomst verder verfijnd en geëvalueerd worden.

Experimenten van LUS vertrekken ook aansluitend op een initiatief of vraag in de samenleving. Zo is er op dit moment een project lopende over vertrouwenspersonen in de Jeugdhulp⁶.

Kernproducten naar organisaties uit de brede welzijnssector.

Naast de rechtstreekse interventies op microniveau, ziet LUS het als haar morele plicht de hierbij opgebouwde ervaring met netwerkontwikkeling te delen met de brede zorg- en welzijnssector.

Concreet hebben we hiervoor twee kernproducten ontwikkeld.

---

⁶ Voor meer informatie over het project rond vertrouwenspersonen zie de website van LUS vzw

De mentoropdracht ten aanzien van de Diensten Ondersteuningsplan (D.O.P.)

LUS kreeg in opdracht van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap een heel specifieke taak als mentororganisatie voor de Diensten Ondersteuningsplan. Concreet bestaat deze taak uit het vormen van D.O.P.-medewerkers, het ontwikkelen van tools, het bieden van inhoudelijke input via intervisiemomenten of als helpdesk. Daarnaast kreeg LUS ook een opdracht bij de kwaliteitsbewaking van D.O.P.

Start2Network

Start2Network (S2N) bundelt een geheel aan workshops, intervisie- en supervisieprocessen over netwerkontwikkeling en netwerkgericht werken. S2N richt zich zowel naar medewerkers actief in de brede zorg- en welzijnssector, als naar vrijwilligers actief in allerlei verenigingen of bewegingen binnen het maatschappelijk middenveld.

Kernproducten op maatschappelijk vlak.

Op macroniveau tenslotte heeft LUS vzw een proactieve opdracht. LUS vzw wil de samenleving én het beleid bewustmaken van het belang van verbondenheid en sensibiliseren om op dit vlak acties te ondernemen.

De grootste pleitbezorgers op dit vlak zijn onze vrijwilligers: burgers die overtuigd zijn van het belang van verbondenheid en van daaruit een engagement opnemen.

Het uitbouwen van LUS als vrijwilligersorganisatie

Het sensibiliseren van de samenleving zit ingebed in de werking van LUS vzw:

- Alle kernprocessen op microniveau gebeuren door vrijwilligers
- Met en rond elke centrale persoon wordt een LUS-groep van gewone burgers gevormd.

Het zijn deze gewone burgers en vrijwilligers die, door hun plek in te nemen in de samenleving, deze samenleving mee vorm geven. Op dit moment zijn er 113 vrijwilligers binnen LUS vzw actief.

Het opzetten van acties over het belang van verbondenheid en een persoonlijk netwerk.

De uitbouw van kernproducten op macroniveau raakt soms wat ondergesneeuwd door de grote vraag naar concrete LUS-groepen en het uitbouwen van een dynamische vrijwilligerspool.

Toch probeert LUS vzw via infoavonden en haar deelname aan workshops en studiedagen haar boodschap uit te dragen.

Ook artikels en publicaties zoals het recente handboek Start2Network⁷ dragen hier toe bij.

---

⁷ Het handboek is verkrijgbaar bij LUS vzw, net als vroegere publicaties zoals 'Beter Anders', 'Beter Samen', 'Samen Leven' en 'Community building'. Zie www.lusvzw.be

Tot slot vermelden we de frequente overlegmomenten met partnerorganisaties binnen het kracht- en netwerkgericht werken in Vlaanderen en met beleidsactoren op lokaal, regionaal en Vlaams niveau.

Onze contactgegevens

www.lusvzw.be, info@lusvzw.be

Zebrstraat 18/001, 0497/43.59.23

Eline Schmidt:

0494 44 53 06, Eline.schmidt@lusvzw.be

Elke Van Oyen:

0499 41 67 07, Elke.vanoyen@lusvzw.be

Elly Van Acoleyen:

0474 98 72 53, Elly.vanacoleyen@lusvzw.be

Erik Herrebosch:

0472 21 84 27, Erik.herrebosch@lusvzw.be

Erik Peleman:

0498 36 67 35, Erik.peleman@lusvzw.be

Geertrui Vandelanotte:

0472 66 35 73, Geertrui.vandelanotte@lusvzw.be

Skrolan Hugens:

0486 54 23 89, Skrolan.hugens@lusvzw.be

**Als er sprake is van een verbinding tussen mensen,
in wat voor organisatievorm dan ook,
gebeuren er dingen
die anders niet zouden gebeuren.**

Jim Coleman

www.lusvzw.be
info@lusvzw.be